

अथाष्टममतिग्राह्यं विधत्ते । “इन्द्रो वृत्रं हत्वा । असुरान् पराभाव्य । स इमांल्लोकानभ्यजयत् । तस्यासौ लोकोऽनाभिजित आसीत् । तं विश्वकर्मा भूत्वाऽभ्यजयत् । यद्वैश्वकर्माणो गृह्यते [३] । सुवर्गस्य लोकस्याभिजित्यै” इति । पुरा कदाचिदिन्द्रो वृत्रं हत्वा तदीयानसुरांश्च तिरस्कृत्य लोकान् वशीकुर्वन् स्वर्गं न वशीचकार । ततः स्वयं विश्वकर्मा भूत्वा तं स्वर्गमभ्यजयत् । अतो वैश्वकर्मातिग्राह्येन स्वर्गाभिजयो भवति ॥

परेद्युरदितिदेवताकमतिग्राह्यं विधत्ते । “प्र वा एतेऽस्माल्लोकाश्चवन्ते । ये वैश्वकर्माणं गृह्यते । आदित्यश्चो गृह्यते । इयं वा अदितिः । अस्यामेव प्रतितिष्ठन्ति” इति । वैश्वकर्माणः स्वर्गहेतुत्वात् । तेनास्माल्लोकान् प्रच्यवन्ते प्रच्युता भवन्ति । तस्मादेतल्लोकप्रतिष्ठार्थमदितिदेवताकं गृह्णीयात् ॥

योऽयं विषुवति वैश्वकर्माणोऽतिग्राह्यः । यश्च परेद्युरादित्योऽतिग्राह्यः । तदुभयं प्रशंसति । “अन्योऽन्यो गृह्यते । विश्वान्येवाऽन्येन कर्माणि कुर्वाणायन्ति । अस्यामन्येन प्रतितिष्ठन्ति” इति । विषुवति वैश्वकर्माणां ख्योऽन्यः परेद्युरादित्याख्योऽन्यो गृह्येत इति । एवमेकैकः पृथग्गृहीतव्यः । तत्र विषुवत्यनुष्ठितेनान्येन वैश्वकर्माणे विश्वानि कर्माणि कुर्वाणा यजमानाः समाप्तिं प्राप्नुवन्ति । परेद्युरनुष्ठितेनादितिदेवताकेनान्येन भूमौ प्रतितिष्ठन्तीति ॥

उत्तरेष्वपि दिनेषु पर्यायेणैतद्ब्रह्मद्वयं विधत्ते । “तावा-